

Ба Шӯрои диссертатсионии 6D.KOA-079—и назди
Институтуи фалсафа, сиёсатшиносӣ ва ҳуқуқ ба
номи А.Баҳоваддинови Академияи миллии
илмҳои Тоҷикистон (734025, ш. Душанбе,
хитбони Рӯдакӣ 33)

ТАҚРИЗ

ба автореферати диссертатсияи Баракотов Бобоҳоча Сайфуллоевич дар
мавзӯи “Интиҳобот ва нақши он дар таҳкими давлатдорӣ муосир
(таҷрибаи Тоҷикистон)”, ки барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади
илмҳои сиёсӣ аз рӯи ихтисоси 23.00.02 – ниҳодҳо, равандҳо ва
технологияҳои сиёсӣ

Ҷумҳурии Тоҷикистон баъди ба даст овардани истиқлоли давлатӣ
бунёди ҷомеаи демократӣ ва ҳуқуқбунёдро пеша намуда, дар рушду
таҳкими ин ҳадафи азими миллии талош варзида истодааст.

Дар ин робита Конститутсия ҳамчун сарчашмаи аслии ҳама гуна
арзишҳои демократӣ, аз ҷумла интиҳобот ба шумор меравад. Дар асоси
ин санади тақдирсоз як қатор қонунҳои қабул гардидаанд, ки раванди
баргузори интиҳоботро ба таври муфассал ба танзим медароранд. Дар
ин асос, шаҳрвандони Ҷумҳурии Тоҷикистон тибқи қонунгузори
мавҷуда имкони озодона иштирок намудан дар раванди интиҳоботро
пайдо намудаанд. Ҳадаф аз баргузори ин маъракаи сиёсӣ ҳифзи ҳуқуқ
озодиҳои шаҳрвандон, аз ҷониби онҳо интиҳоб намудани шахси ба
боварӣ сазовор барои пешбурди идоракунии давлат, интиҳоби вакили
Маҷлиси намояндагон ва вакилони маҷлисҳои маҳаллии вакилони халқ
мебошад.

Интиҳобот аз муҳимтарин равандҳои давлатдорӣ ва василаи
танзими муносибатҳои ҷамъиятӣ ба ҳисоб рафта, дар раванди инкишофи
ҷомеаи ҳуқуқбунёду демократӣ нақши ҳалкунанда мебозад. Шаффоф
гузаронидани интиҳобот аз асоситарин ченакҳои демократӣ ва сохтори
сиёсӣ идоракунии давлатҳо маҳсуб меёбад.

Омӯзишу таҳлили раванди баргузори интиҳобот ҳамчун ниҳоди
сиёсӣ дар Тоҷикистон ва таҳрири ҷанбаҳои таърихӣ сиёсӣ ва ҳуқуқӣ
он муаян намуд, ки: институти интиҳобот дар Тоҷикистон дар заминаи
таҷрибаи мактаби шуравии интиҳобот ташаккул ёфта наметавонист,
зеро он маҳсули низомии сиёсии дорои режими хос буд.

Вобаста ба ин, бо назардошти шароити соҳибистиқлолӣ ва интихоби роҳи демократии рушд Тоҷикистон низоми хоси интихоботиро ташаккул дод, ки аҳолӣ сарчашмаи асосии ҳокимият буда, тавассути он қонунмандии ҳокимияти давлатӣ таъмин мегардад.

Дар раванди баргузории интихобот нақши муҳимро ҷанбаи институционалии он мебозад. Ташаккули низоми интихоботӣ дар Тоҷикистон бо таъсиси ниҳоди махсуси ташкил ва баргузоркунандаи интихобот – Комиссияи марказии интихобот ва раёйпурсии Ҷумҳурии Тоҷикистон нақши калидӣ дорад.

Интихобот вақте ошкор мешавад, ки тавассути он шахс бевосита ё бавосита дар раванди ташаккули ҳокимияти давлатӣ иштирок мекунад. Аз ин ҷиҳат интихоботро метавон ҳамчун раванди ниҳодсоз муаррифӣ намуд.

Ҳамин тариқ, диссертатсияи Баракотов Бобохоҷа Сайфуллоевич дар мавзӯи “Интихобот ва нақши он дар таҳкими давлатдорӣ муосир (таҷрибаи Тоҷикистон)” аҳамиятнок буда, баҳри шинохти ин масъала мусоидат менамояд. Мақсади асосии таҳқиқоти диссертатсиониро муайян намудани моҳият ва хусусияти интихобот ҳамчун ниҳоди иҷтимоию сиёсӣ ва нақши он дар таҳкими давлатдорӣ миллий дар замони муосир ташкил медиҳад.

Ҳамзамон, талаботу манфиатҳои шахрвандон оид ба масъалаи интихоби сарвар ифодаи муносибатҳои сиёсӣ дар ҷомеа мебошад. Воқеан, ҳукумат ва мардум мустақиман тавассути интихобот бо ҳам пайваст мегарданд ва мардум ин ҳукуматро дар заминаи иродаи озоди хеш интихоб менамояд.

Диссертант кушиш кардааст, ки наwgониҳои илмӣ таҳқиқотро муайян намояд. Аз ҷумла, дар доираи таҳлилҳо муайян кардааст, ки интихобот чун ниҳоди сиёсӣ дар Тоҷикистон заминаҳои таърихӣ сиёсӣ ва ҳуқуқӣ худро густурда, дар раванди ташаккули инкишофи муносибатҳои демократӣ, сохторҳои идоракунии давлат ва баланд бардоштани афкори сиёсии ҷомеа таъсири амиқ мегузорад. Маълум гардидааст, ки бахши мушоҳидон ва иштироки онҳо дар раванди амалисозии интихобот намунаи аслигардонии шаффофият доништа мешавад.

Сохтори автореферати диссертатсия аз муқаддима, тавсифи умумии таҳқиқот, қисматҳои асосии таҳқиқот, хулоса, тавсияҳо барои истифодаи амалии натиҷаҳои таҳқиқот, феҳристи интишороти

довталаби дарёфти дараҷаи илмӣ ва аннотатсия иборат аст.

Дар таҳқиқоти мазкур баъзе мафҳумҳо ба таври хулосаҳои назаривӣ-илмие ба ҳимоя пешниҳод шудаанд, ки онҳо ба сифати наwgонии илмӣ махсуб меёбанд ва саҳми муаллифро нишон медиҳанд.

Рисолаи диссертатсионӣ кори илмии анҷомёфта буда, баъзе камбудиҳои ҷузъии ҷойдошта арзиши илмии онро коста намегардонанд.

Хулоса, кори диссертатсионии Баракотов Бобохоҷа Сайфуллоевич дар мавзӯи “Интиҳобот ва нақши он дар таҳкими давлатдорӣ муосир (таҷрибаи Тоҷикистон)”, ки барои дарёфти дараҷаи илмии номзоди илмҳои сиёсӣ аз рӯйи ихтисоси 23.00.02 – ниҳодҳо, равандҳо ва технологияҳои сиёсӣ таҳия шудааст, ба талаботи дахлдор ҷавобгӯӣ мебошад.

Муқарриз:

доктори илмҳои сиёсӣ,
муdiri шуъбаи ташкилӣ ва
кор бо кадрҳои Дастгоҳи КИМ ҲХДТ

Миралиён Қ.А.

06.03.2025

Имзои Миралиён Қ.А.-ро тасдиқ менамоям.

Муdiri шуъбаи умумӣ
ва корҳои махсус

Холиқзода Г.

Суроғаи муқарриз:

734051, Ҷумҳурии Тоҷикистон

ш.Душанбе, к. Валаматзода, 6

Тел.: +992550670660

E-mail: gmiraliyon@gmail.com

Сомонаи муқарриз: <https://miraliyon.page>